Полтавська державна аграрна академія

Матеріали

51-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів

«Вища освіта: проблеми і шляхи забезпечення якості у контексті сучасних трансформацій»

26-27 лютого 2020 року

м. Полтава

Забезпечення якості вищої освіти в інформаційну епоху
Помаз Ю. В., к.і.н., доцент; **Помаз О. М.**, к.е.н., доцент 11
Інтерактивні методи навчання як чинник підвищення якості освітніх послуг
Тютюнник Ю. М., к.е.н., доцент; **Рудич А. І.**, к.е.н., доцент; **Песцова-Світалка О. С.**, к.е.н., доцент 11
Методичні прийоми викладання англійської мови
Красота О. Г., к.е.н., доцент 11
Методологічні основи забезпечення якості викладання філософських дисциплін в умовах сучасних інформаційних технологій
Шейко С. В., к.філ.н., доцент; **Колодій О. С.**, к.пед.н. 12
Мотивація до навчання як основний чинник підвищення якості вищої освіти
Ільченко А. М., к.пед.н., доцент 12
Напрями розвитку державної кадрової політики в галузі освіти
Глущенко Ю. А., к.е.н., доцент 12
Окремі проблеми забезпечення якості вищої освіти
Тютюнник С. В., к.е.н., доцент; **Романченко Ю. О.**, к.е.н., доцент; **Красота О. Г.**, к.е.н., доцент 12
Організаційні та методичні заходи підвищення якості курсових робіт
Пономаренко О. Г., к.е.н., доцент 12
Організація безперервного підвищення кваліфікації викладачів закладів вищої освіти
Нездойминога О. Є., к.е.н.; **Красота О. Г.**, к.е.н., доцент 13
Особливості використання сучасних систем автоматизації бізнесу при підготовці фахівців з обліку і оподаткування
Черненко К. В., к.е.н.; **Романченко Ю. О.**, к.е.н., доцент 13
Особливості мотивації здобувачів вищої освіти покоління Z
Лихоній В. І., завідувач аспірантури і докторантури 13
Особливості формування переліку та змісту вибіркових дисциплін з метою підвищення якості підготовки здобувачів вищої освіти
Гринь В.І., методист ІІ категорії навчального відділу; **Москаленко Л.В.**, методист навчального відділу; **Пастрома Л.І.**, завідувач навчально-консультаційного центру (пункту) 13
Проблеми забезпечення якості викладання іноземної мови у ЗВО в контексті сучасних трансформацій
Сахарова Л. М., старший викладач 13
Проблеми забезпечення якості вищої освіти та професійної мобільності випускників спеціальності облік і оподаткування
Мац Т. П., к.е.н., доцент; **Дугар Т. Є.**, к.е.н., доцент; **Ходаківська Л. О.**, к.е.н., доцент 14
Проблеми організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти
Мокієнко Т. В., к.е.н., доцент; **Прийдак Т. Б.**, к.е.н. 14
Самостійна робота здобувачів вищої освіти як спосіб адаптації до професійної діяльності
Лега О. В., к.е.н., доцент; **Яловега Л. В.**, к.е.н. 14
Складові забезпечення якості освіти в реаліях сучасності
Дроботя Я. А., к.е.н., доцент; **Собчишин В. М.**, к.е.н. 14
Сучасна вища освіта: проблеми та перспективи
Грибовська Ю. М., к.е.н., доцент; **Кононенко Ж. А.**, к.е.н., доцент 14
Сучасні аспекти забезпечення якості вищої освіти: ключові фактори та міжнародний досвід
Ліпський Р. В., к.е.н. 15
Сучасні тенденції якості освіти вищої школи
Пилипенко К. А., д.е.н., доцент; **Карпенко Н. Г.**, к.е.н., доцент 15

Сучасні технології навчання іноземних мов
Воловик Л. Б., к.філол.н., доцент 15
Тестування якісних ознак доповіді магістра при підготовці до захисту кваліфікаційної роботи
Плаксієнко В. Я., д.е.н., професор; **Канцедал Н. А.**, к.е.н., доцент 15
Формування життєвих компетентностей здобувачів вищої освіти як аспекту забезпечення якості освіти
Подлєсна Г. В., к.псих.н., доцент 15
Формування стилістичної компетентності філологів-перекладачів
Сизоненко Н. М., к.філол.н., доцент 16
Формування фахових цінностей у здобувачів вищої освіти у процесі навчання іноземної мови за професійним спрямуванням
Сільчук О. В., к.пед.н.; **Воскобойник В. І.**, к.філол.н., доцент 16
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ТА ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА 16
Біоетика в наукових контекстах сучасності
Чижанська Н. В., к.біол.н., доцент 16
Вирішення назріваючих проблем по забезпеченню тварин кормовими засобами при вивченні дисципліни заготівля та контроль якості кормів
Рак Т. М., к.с.-г.н.; **Ульянко С. О.**, к.с.-г.н., доцент 16
Дуальна освіта як нова форма надання освітніх послуг
Будник Н. В., к.т.н., доцент; **Кайнаш А. П.**, к.т.н., доцент 17
Збалансування викликів та можливостей модернізації навчання за спеціальностями аграрного напряму
Усачова В. Є. к.с.-г.н.; **Березницький В. І.**, старший викладач; **Чухліб Є. В.**, к.с.-г.н. 17
Організація інтерактивних методів навчання під час викладання дисципліни «Моделювання селекційних і технологічних процесів у тваринництві»
Желізняк І. М., старший викладач; **Карунна Т. І.**, к.с-г.н.; **Шаферівський Б. С.**, к.с-г.н. 17
Освіта в умовах цифрової трансформації
Усенко С. О., к.біол.н., старший науковий співробітник; **Шостя А. М.**, д.с.-г.н., старший науковий співробітник 17
Проблеми і шляхи забезпечення якості викладання дисципліни «Технологія виробництва молока і яловичини» у контексті сучасних трансформацій
Мороз О. Г., к.с.-г.н., доцент; **Чухліб Є. В.**, к.с.-г.н.; **Березницький В. І.**, старший викладач 18
Робочий зошит здобувача вищої освіти як мотивуючий компонент навчально-методичного процесу вивчення дисципліни
Васильєва О. О., к.с.-г.н., доцент 18
Сучасні вимоги до випускників освітньо-професійної програми «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»
Кузьменко Л. М., к.с-г.н. 18

– нестандартному відношенню до організації освітнього процесу;

– формуванню мотиваційної готовності до міжособистісної взаємодії не лише в навчальних, а й у інших ситуаціях.

Одним із методів інтерактивного навчання яка з успіхом застосовується при викладанні дисципліни «моделювання селекційних і технологічних процесів у тваринництві» є кооперативна (групова) навчальна діяльність – це форма (модель) організації навчання студентів у малих групах об'єднаних спільною навчальною метою. За такої організації навчання викладач керує роботою кожного студента опосередковано, через завдання, якими він спрямовує діяльність групи.

Кооперативне навчання відкриває для студентів можливості співпраці зі своїми ровесниками, дає змогу реалізувати природне прагнення кожної людини до спілкування, сприяє досягненню особистостями вищих результатів засвоєння знань і формування вмінь. Така модель легко й ефективно поєднується із традиційними формами та методами навчання і може застосовуватися на різних етапах навчання.

Список використаних джерел

1. Дідківська О.Г. Напрями вдосконалення механізмів регулювання професійної освіти в Україні *Вісник Запорізького національного університету. Педагогічні науки*. 2015. № 3 (21). С. 118–124.

2. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посіб. Київ: А.С.К., 2004. 192 с.

3. Пехота О.М. Особистісно орієнтована освіта і технології. Наукові праці: збірник. Миколаїв: МФ НаУКМА, 2000. Т. 7: Педагогіка. 112 с.

ОСВІТА В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Усенко С. О., к.біол.н., старший науковий співробітник;
Шостя А. М., д.с.-г.н., старший науковий співробітник

Питання освіти у всі епохи існування людства було одним із головних і несло в собі транслювання досвіду та знань попередників наступним поколінням для оптимізування їх життєвих умов з перспективою продовжування існування суспільства. Поява технічних пристроїв змінює пріоритети існування людини, оскільки їх активно долучають до життєвого простору. Цифрові технології дають доступ до необмеженої кількості інформації та можливість її швидко опрацьовувати. У зв'язку з цим ІТ-технології надають нову якість суспільному життю, але й породжують нові виклики [3]. Вища освіта, як і освіта з цілому, не є виключенням.

В умовах швидкого розвитку високих технологій, закладам вищої освіти необхідно вносити корективи у аспекти своєї діяльності, зокрема, переглянути зміст освіти та методи навчання.

Зміст освіти напряму залежить від потреб ринку праці, який, останнім часом, є надто динамічним. За прогнозом вчених з Оксфордського університету, найближчі 10-20 років половина робочих місць у Сполучених Штатах буде замінена комп'ютерами [2]. Останнім часом з'явилось і

з'являється багато нових, невідомих раніше, професій. За даними експертів, до 2030 року з'являться ще 186 нових професій, а натомість зникне 53 [1]. Насамперед ризикують залишитись без роботи вузькоспеціалізовані працівники. Вже сьогодні більшу перевагу на ринку праці мають фахівці, які володіють знаннями відразу в декількох галузях, тобто є крос-функціональними, а крім того ще й здатними до професійної мобільності [3].

Отже, щоб випускати фахівців цікавих роботодавцям, головним завданням закладу вищої освіти є навчити здобувачів вищої освіти вчитися, бути готовими до змін, до роботи з складними проектами, швидкого оволодіння прогресивними практиками, здатними до самоосвіти та освоєння суміжних професій, відстежуючи тенденції ринку праці. Зміст освіти закладів вищої освіти повинен бути побудований так, щоб перевищувати існуючу номенклатуру компетенцій для спрямування навчального процесу на випередження ситуації [4].

Освіта має давати впевненість і готовність до змін, робити випускників менш залежним від фактів і знань, здатними швидко розвиватися разом з новітніми технологіями. Це означає, що система освіти у вищому навчальному закладі повинна будуватись так, щоб здобувач вищої освіти мав навички: оперативно вирішувати завдання, знаходити необхідні інформацію та знання, вміти працювати в команді, бачити перспективу і готуватися до неї, вміти приймати рішення, розробляти і реалізовувати проекти, відповідати на запити, будувати комунікації і партнерство.

Всі ці зміни накладають неабияку відповідальність на викладача, адже в цьому випадку лише академічних знань може бути недостатньо. Якщо раніше єдиним джерелом знань для студента був викладач і наукова література, то сьогодні активно використовуються різноманітні інноваційні технології, які дозволяють розширити діапазон та можливості отримання знань студентом, дозволяють їм самостійно створювати новий рівень знань [5]. Лектори повинні передавати студентам унікальний досвід, який їм неможливо отримати іншим способом, наприклад, в мережі Internet. Формат класичної лекції має набути форми консультації, діалогу, дискусії. Також доцільно долучати до співпраці фахівців з виробництва, які можуть бути майбутніми роботодавцями. Наявність сучасних ІТ технологій дозволяє проводити такі заняття он-лайн. Надзвичайно важливо, щоб викладач добре орієнтувався у актуальних для виробництва компетенціях. Виникає необхідність тісної співпраці викладачів і підприємств. Це питання можна вирішити шляхом проведення практичних занять безпосередньо на підприємствах, регулярним стажуванням викладачів або проведення спільних круглих столів.

Цифрова трансформація освіти відкриває широкі перспективи зробити процес навчання більш ефективним, поглибити професійність викладача, сформувати нову систему взаємодії «викладач-підприємство-студент». Використання інформаційно-комунікаційних технологій дозволить здобувачам вищої освіти закласти фундамент щодо здійснення успішної професійної діяльності та кар'єри.

Список використаних джерел

1. Атлас професій. Режим доступу: http://profatlas.com.ua/

2. Жирова Т., Котенко Н. Організація навчального процесу у вищій школі в умовах цифрової трансформації освіти. *Smart-освіта: ресурси та перспективи* : матеріали III Міжнар. наук.-метод. конф., 7 грудня 2018 р. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. С.27-29.

3. Змінюйся або помри. До 2030 року зникне півсотні професій. Режим доступу:https://glavcom.ua/publications/zminyuysya-abo-pomri-do-2030-roku-znikne-pivsotni-profesiy-natomist-zyavlyatsya-186-novih-520807.html

4. Левин М. Как технологии изменят образование: пять главных трендов [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://www.forbes.ru/tehno/budushchee/82871-kak-tehnologii-izmenyat-obrazovanie-pyat-glavnyh-trendov/

5. Хрустальова В. Роль викладача в процесі реалізації SMART-освіти. *Smart-освіта: ресурси та перспективи* : матеріали III Міжнар. наук.-метод. конф., 7 грудня 2018 р. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. С. 58-60.

ПРОБЛЕМИ І ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА І ЯЛОВИЧИНИ» У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Мороз О. Г., к.с.-г.н., доцент;
Чухліб Є. В., к.с.-г.н.;
Березницький В. І., старший викладач

Нині про потребу у реформуванні освіти, у тому числі вищої, не говорять лише неуки та ледачі. Але говорять здебільшого безпредметно, по інерції. Уже якось забулося, що недавно у державі функціонувала одна із кращих освітніх систем у світі (нині її називають «радянською»), де навчалися спеціалісти з Європи, Азії, Африки, Латинської Америки, де одержали освіту і багато впливових представників нинішніх «азіатських тигрів». Очевидно, щось би вартувало взяти звідти, а не починати усе з «чистого листка».

При великій різноманітності характеристик (аспектів) якості освіти заслуговують уваги її два аспекти: внутрішній («технічне» забезпечення якості освіти у період навчання) і зовнішній (результат освітнього процесу).

Зокрема, до внутрішніх характеристик якості освіти відносять:

- якість освітнього середовища (кадровий потенціал, ресурсне забезпечення навчального процесу, науково-методична робота, управління освітнім процесом;
- якість реалізації освітнього процесу (якість підготовки і подання матеріалу, його науковість і доступність, педагогічна майстерність);
- результати освітнього процесу (навчальні досягнення, розвиток мислення, комунікативності, культури тощо).

Зовнішні характеристики:

- доступність вищої освіти;
- відповідність освітнім стандартам;
- безперервність і наступність освіти;
- перспективи професійного зростання.

Механізм забезпечення якісної освіти на усіх названих етапах є постійний моніторинг освітнього процесу.

Специфіка аграрної освіти, особливо технологічних спеціальностей, - у її прикладному, практичному, технологічному спрямуванні. І ця специфіка відображається в освітньому процесі, враховуватися при його організації та розробці критеріїв оцінки якості освіти.

Так, уже нині при підготовці здобувачів вищої освіти з дисципліни «Технологія виробництва молока і яловичини» ≥ 60 % навчального навантаження відводиться на їх практичну підготовку. Відповідно і критерії якості навчання переносяться переважно у практичну площину. Тут виникають труднощі в оцінці виконання певних практичних операцій (викликані «розмитістю» нечіткістю меж між ними і т. ін. Тому потрібна розробка відповідних тест-систем, контрольного обладнання для об'єктивної оцінки практичної підготовки.

Деякі пропозиції щодо удосконалення якості навчального процесу;

1. Поки що відсутній всякий, а тим більше дієвий моніторинг рівня підготовки викладачів (як теоретичного, так і, особливо, практичного). Він, як правило, закінчується на кандидатських іспитах, які, також, як правило, приймає науковий керівник здобувача, а члени комісії засвідчують.

Тому, вважаємо доцільним обов'язкове уведення, хоча би при заключенні (чи перезаключенні) контрактів з викладачами, сертифікату чи іншого документа, який засвідчував би результати своєрідного ЗНО викладача – встановлення його професійного та світоглядного рівня (а може, і патріотичного) шляхом тестування згідно європейських стандартів.

2. Проведення наукових досліджень викладачами могло б суттєво посприяти підвищенню рівня їх кваліфікації, але при нинішньому навчальному навантаженні серйозно розглядати цю проблему нереально.

3. Гостро стоїть і проблема практичної підготовки викладачів, які не знають сучасного виробництва, бо переважна більшість нинішньої викладацької молоді не працювала на с.-г. виробництві жодного дня. Особливо це актуально для технологічних спеціальностей, де постійно відбуваються корінні зміни, постійно переглядаються усталені теоретичні обґрунтування та практичні технологічні рішення.

4. У цьому відношенні можна лише підтримати виконання випускних робіт (але поки лише студентами!) під час стажування за кордоном, в умовах сучасного виробництва, що забезпечує високий рівень і теоретичної, практичної та менеджерської підготовки.

Настав час виконувати дипломні роботи комплексного характеру, які б виконувалися групою студентів, в умовах одного господарства, що охоплювало детально певну технологію виробництва з різних сторін (племінна справа, годівля, гігієна, система машин і механізмів і т.д.). Відповідно і захист цих робіт повинен проводитися в умовах цього ж господарства у присутності керівництва і спеціалістів.

Для цього потрібно визначитися (не лише на папері) з відповідними за рівнем базами практик. Ці бази практик повинні бути зацікавленими матеріально, фінансово чи фіскально у такому ж співробітництві, що, очевидно, треба вирішувати на державному чи регіональному рівні.

5. Практичного спрямування випускних робіт потрібно уникати чисто